

Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Landgraaf 2019

Kenmerk:	Inkoop- en Aanbestedingsbeleid gemeente Landgraaf 2019	Status: Definitieve versie
Opdrachtgever: Gemeente Landgraaf	Datum: 1 juli 2019	

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
1.1 Inleiding algemeen	4
1.2 Verschillen tussen het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014 en Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019	6
1. Definities	10
2. Gemeentelijke doelstellingen	13
3. Juridische uitgangspunten	16
3.1 Algemeen juridisch kader	16
3.2 Uniforme documenten	16
3.3 Algemene beginselen bij inkoop	17
3.4 Mandaat en volmacht	17
3.5 Subsidieverstrekking, geen aanbestedingsverplichting.	17
3.6 Bepalen van de inkoopprocedure	18
3.7 Raming waarde opdracht en financiële budget	22
3.8 Uitzonderingsmogelijkheden, afwijking van de voorgeschreven aanbestedingsprocedure	22
3.9 Procedure gebruik maken van uitzonderingsmogelijkheid	29
3.10 Grensoverschrijdend belang	29
3.1 Wijziging van overheidsopdrachten	29
4. Ethische en ideële uitgangspunten	31
4.1 Integriteit	31
4.2 Duurzaam inkopen/maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI)	31
4.3 Innovatie	33
5. Economische uitgangspunten	34
5.1 Product- en marktanalyse	34
5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie	34
5.3 Lokale economie en MKB	34
5.4 Samenwerkingsverbanden	35
5.5 Eerlijke mededinging en commerciële belangen	35
6. Organisatorische uitgangspunten	36
6.1 Inkoopproces	36
6.2 Inkoop in de organisatie	37
6.3 Verantwoordelijken	37
6.4 Algemeen	37
6.5 Contractenbank	37

Inleiding

1.1 Inleiding algemeen

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014 van de gemeente Landgraaf is zeker niet verouderd op de hoofdlijnen. Met ingang van 1 juli 2016 is echter de herziene Aanbestedingswet 2012 (afgekort Aanbestedingswet) in werking getreden. Dit als resultaat van de implementatie in de Nederlandse wetgeving van de Europese Richtlijnen 2014/23/EU (betreffende het plaatsen van concessieopdrachten) en 2014/24/EU (betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten) en tot van de intrekking van Richtlijn 2004/18/EG in de Nederlandse wetgeving.

Dit heeft ertoe geleid dat het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Landgraaf 2014 op onderdelen wel aangepast moest worden. Tevens zijn actuele thema's, zoals oa. burgerparticipatie, opgenomen.

De verschillen tussen het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014 en dit nieuwe Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019 zijn verderop in deze inleiding opgenomen.

Relatie gemeentelijke aanbestedingsbeleid en de Aanbestedingswet, Gids Proportionaliteit en het ARW 2016

Voor opdrachten boven de Europese drempelwaarden zijn de bepalingen uit de Aanbestedingswet van toepassing. Onder deze drempelwaarden is het gemeentelijk beleid van toepassing.

Nu is het niet zo dat onder die drempelwaarden de gemeente helemaal vrij is om haar eigen beleid naar eigen inzicht op te stellen. Op die opdrachten zijn de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht (gelijkheids-, transparantie-, proportionaliteits- en non-discriminatiebeginsel) in meer of mindere mate van toepassing. Verder geeft de Aanbestedingswet 2012 ook regels voor opdrachten onder de drempel. Voorts dienen de voorschriften uit de Gids Proportionaliteit en het Aanbestedingsreglement Werken 2016 in acht te worden genomen.

Zo geeft de Gids Proportionaliteit bijvoorbeeld voorschriften omtrent het aantal uit te nodigen inschrijvers bij een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure (Voorschrift 3.4.B: "Bij een meervoudig onderhandse procedure onder de Europese aanbestedingsdrempel nodigt de aanbestedende dienst tenminste drie en ten hoogste vijf inschrijvers uit tot het doen van een inschrijving."). Afwijkingen hierop dienen gemotiveerd te worden).

De Aanbestedingswet, de Gids Proportionaliteit en voor werken het Aanbestedingsreglement Werken (ARW 2016) kennen geen mogelijkheden om beleidsmatig, dus binnen het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid, af te wijken van de bepalingen c.q. de voorschriften. Slechts in individuele gevallen kan gemotiveerd worden afgeweken.

VNG model

Het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid is gebaseerd op het VNG model. Het beschrijft verschillende beleidsmaatregelen die een gemeente in staat stellen een professioneel inkoop-

en aanbestedingsbeleid te realiseren; het beoogt gemeenten een handvat te bieden om hun rol als professioneel opdrachtgever op een goede wijze in te vullen.

Hoewel uniform opgezet heeft het model oog voor diversiteit en lokale behoeften. Het is opgezet als een raamwerk zodat gemeenten eigen accenten kunnen leggen en kent opties en onderdelen ter nadere invulling.

Uitgangspunten

In dit inkoopbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen inkoop in de gemeente plaatsvindt. De gemeente leeft daarbij een aantal centrale doelstellingen na (zie verder hoofdstuk 2). Aangezien inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient de gemeente continu bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de inkoopprocessen. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend. Dit beleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de gemeente.

Daarnaast gaat de gemeente bij het inkopen van werken, leveringen of diensten uit van:

1. Juridische uitgangspunten: hoe gaat de gemeente om met de relevante regelgeving? (zie verder hoofdstuk 3)
2. Ethische en ideële uitgangspunten: hoe gaat de gemeente om met de maatschappij en het milieu in haar inkoopproces? (zie verder hoofdstuk 4)
3. Economische uitgangspunten: hoe gaat de gemeente om met de markt en ondernemers? (zie verder hoofdstuk 5)
4. Organisatorische uitgangspunten: hoe koopt de gemeente in? (zie verder hoofdstuk 6)

Aanbestedingshandboek

Naast dit inkoop- en aanbestedingsbeleid, dat op hoofdlijn de doelstellingen en uitgangspunten weergeeft, is in 2017 ook een aanbestedingshandboek door het college vastgesteld.

Dit handboek is de praktische richtlijn met o.a. een beschrijving van de verschillende aanbestedingsprocedures, hoe deze uit te voeren en een beschrijving van verantwoordelijkheden voor specifieke acties. Dit is een levend document dat wordt aangepast al naar gelang de ervaringen die worden opgedaan gedurende de tijd.

Geactualiseerde Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten

Naast de actualisering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid worden ook de Algemene Inkoopvoorwaarden gemeente Landgraaf 2006 geactualiseerd. Het jaartal beschouwend zou de indruk kunnen ontstaan dat deze totaal verouderd zijn; dit is echter niet het geval.

Omdat ons beleid is gebaseerd op een VNG model is gekozen ook onze inkoopvoorwaarden te baseren op een model van de VNG. Zo liggen onze nieuwe inkoopvoorwaarden ook in de lijn met die van de omringende gemeenten.

De "Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten gemeente Landgraaf 2019" zullen aansluitend aan dit nieuwe beleid door het college worden vastgesteld.

Geactualiseerde Algemene Inkoopvoorwaarden voor werken

De Algemene Inkoopvoorwaarden gemeente Landgraaf 2006 betreffen leveringen, diensten en werken. Dit is geen ideaal document omdat bepalingen vaak te uniform zijn, dus ook vaker te weinig specifiek. De voorwaarden zijn met name toegeschreven naar leveringen en diensten.

De "Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten gemeente Landgraaf 2019" zullen niet van toepassing zijn op werken. Als er sprake is van een aanbesteding voor een werk zullen de "Uniforme Administratieve Voorwaarden 2012 voor werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012)" van toepassing worden verklaard. Deze zijn opgesteld door de CROW, het kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte en maken deel uit van de zogenaamde Standaard RAW bepalingen 2015 die als basis/uitgangspunt dienen voor zo ongeveer alle werken in Nederland.

1.2 Verschillen tussen het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014 en Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019

In deze sub-paragraaf 1.2 zijn de verschillen aangegeven tussen het beleid uit 2014 en dit nieuwe beleid 2019. De motivering voor het desbetreffende verschil/verandering is vaak hetzelfde en daarom zijn per motivatie de verschillen tussen het beleid 2019 en 2014 gebundeld.

De volgende 3 motivaties voor de verschillen zijn van toepassing:

- A. Verandering door vernieuwde wetgeving dan wel op advies Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).
- B. Ontwikkelingen binnen de maatschappij/actualiteit.
- C. Diverse onderwerpen die niet vallen onder A en B.

Tevens is de paragraaf/het hoofdstuk aangegeven waarin de wijziging is doorgevoerd in het nieuwe beleid 2019.

A. Motivatie (van verschil tussen beleid 2019 en 2014) : Vernieuwde wetgeving dan wel op advies Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

Uit Paragraaf/Hoofdstuk : inleiding.

- 1) 2019 : aanbestedingsprocedures afgestemd op herziene Aanbestedingswet 2012.
2014 : aanbestedingsprocedures afgestemd op Aanbestedingswet 2012.
- 2) 2019 : Aanbestedingsprocedures afgestemd op Aanbestedingsreglement Werken 2016 (ARW 2016)
2014 : Aanbestedingsprocedures afgestemd op Aanbestedingsreglement Werken 2012 (ARW 2012)
- 3) 2019 : Aanbestedingsprocedures afgestemd op de aanbevelingen uit de herziene Gids Proportionaliteit 2016
2014: Aanbestedingsprocedures afgestemd op de aanbevelingen uit de Gids Proportionaliteit 2012

- 4) 2019: Voor werken worden de “Uniforme Administratieve Voorwaarden 2012 voor werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012)” van toepassing verklaard.
2014 : Algemene inkoopvoorwaarden gemeente Landgraaf zijn van toepassing op werken

Uit Paragraaf/Hoofdstuk : Par 3.2 – Uniforme documenten.

- 5) 2019: Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) en de bijbehorende ICT kwaliteitsnormen worden van toepassing verklaard voor desbetreffende aanbestedingen
2014 : Geen specifieke IT gerelateerde voorwaarden opgenomen.
- 6) 2019 : Algemene Inkoopvoorwaarden van de gemeente Landgraaf voor leveringen en diensten 2019 worden van toepassing verklaard voor desbetreffende aanbestedingen
2014: Algemene inkoopvoorwaarden van de gemeente Landgraaf 2006 zijn van toepassing op leveringen, diensten en werken.
- 7) 2019: Het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) maakt onderdeel uit van de aanbestedingsprocedure.
2014 : Het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) is niet opgenomen.

Uit Paragraaf/Hoofdstuk : Par 3.6 – Bepalen van de inkoopprocedure.

- 8) 2019: Drempelbedragen aangepast, volgens de meest recente Europese Wetgeving (uit het jaar 2014).
2014: Drempelwaarden van toepassing uit de Aanbestedingswet 2012.
- 9) 2019 : Naar aanleiding van de herziene Aanbestedingswet 2012 is een nieuwe aanbestedingsprocedure opgenomen de : “Procedure voor sociale en andere specifieke diensten“
2014 : de “Procedure voor sociale en andere specifieke diensten“ bestond nog niet
- 10) 2019: Drempelbedragen voor concessies voor werken en diensten opgenomen.
2014: Drempelbedragen voor concessies voor werken en diensten niet opgenomen.

Uit Paragraaf/Hoofdstuk : Par 3.7 – Raming waarde opdracht en financiële budget

- 11) 2019: Waardebepaling van concessieopdrachten opgenomen.
2014: Waardebepaling van concessieopdrachten niet opgenomen

Uit Paragraaf/Hoofdstuk : Par 3.8 – Uitzonderingsmogelijkheden. Het betreft de uitzonderingsmogelijkheid : “Vrijstellingen volgens de Aanbestedingswet”

- 12) 2019: Uitzonderingen volgens de herziene Aanbestedingswet 2012 in geheel opgenomen.
2014: Uitzonderingen volgens de Aanbestedingswet 2012 beknopt opgenomen.

Uit Paragraaf/Hoofdstuk : Par 3.8 – Uitzonderingsmogelijkheden. Het betreft de uitzonderingsmogelijkheid : “Als niet afwijken onevenredig nadelig is voor de gemeente”.

- 13) 2019: Deze uitzondering is verduidelijkt, meer concreet gemaakt t.o.v. de passage uit het beleid 2014.

Uit Paragraaf/Hoofdstuk : Par 3.8 – Uitzonderingsmogelijkheden. Het betreft de uitzonderingsmogelijkheid : “Overheidsopdrachten voor de inhuur van personeel”.

- 14) 2019: Deze uitzondering is verduidelijkt, meer concreet gemaakt t.o.v. de passage “Detacheringen” uit het beleid 2014.

Uit Paragraaf/Hoofdstuk : Par 3.11 Wijziging van overheidsopdrachten.

- 15) 2019: Deze paragraaf geeft aan binnen welke grenzen, reeds gegunde opdrachten, gewijzigd mogen worden zonder tegenstrijdig te zijn met de Aanbestedingswet.
2014: Niet opgenomen omdat hierover nog geen regelgeving was opgesteld.

B. Motivatie (van verschil tussen beleid 2014 en 2019) : door ontwikkelingen binnen de maatschappij/actualiteit.

Paragraaf/Hoofdstuk : Hfst 2 – Gemeentelijke doelstellingen.

- 1) 2019 : Middels het betrekken van burgers een voedingsbodemp creëren voor meer innovatie.

Burgers kunnen vanuit verschillende rollen bij het inkoopproces betrokken worden zoals bijvoorbeeld : wijkbewoner, gebruiker van zorg en ondersteuning, vrijwilliger, mantelzorger, professional van een zorgcoöperatie of wijkbedrijf, MKB'er, zzp'er of sociaal ondernemer. Vanuit die verschillende rollen brengen ze verschillende soorten expertise en betrokkenheid in die innovatie kunnen bevorderen.

2014 : niet opgenomen in beleid 2014.

- 2) 2019: Burgerparticipatie.

Burgerparticipatie bij inkoop- en aanbesteding kan op verschillende manieren gestalte krijgen, hetgeen afhangt van de vraag welke rol burgers/organisaties (zonder winstoogmerk) nemen of krijgen. Dat kan uiteenlopen van meedenken tot meedoen:

– Burgers/organisaties kunnen input geven op bepaalde thema's hetgeen vervolgens indirect iets kan betekenen voor het uiteindelijke onderwerp/product van de inkoop en aanbesteding.

– Burgers/organisaties kunnen betrokken worden bij het daadwerkelijke inkoopproces, bijvoorbeeld door zitting te nemen in een klankbordgroep of in de beoordelingscommissie.

2014: Niet opgenomen in beleid 2014.

- 3) 2019 : De gemeente heeft oog voor het navolgende gewenste effect : Het stimuleren en toepassen van duurzame innovatie.

Eerdergenoemd punt 1 besteedt reeds aandacht aan innovatie maar dan in relatie tot het betrekken van burgers. Dit punt betreft innovatie maar dan in een breder perspectief.

2014 : Niet opgenomen in beleid 2014.

C. Motivatie (van verschil tussen beleid 2014 en 2019) : diverse onderwerpen die niet vallen onder A en B .

Paragraaf/Hoofdstuk : Par 3.5 Subsidieverstrekking, geen aanbestedingsverplichting.

- 1) 2019 : verduidelijking wanneer er sprake is van een opdracht en wanneer van subsidie.

2014 : niet opgenomen in beleid.

2) 2019 : Burgerinitiatieven.

In het geval burgers zelf activiteiten ontwikkelen zoals het onderhouden van een stuk openbaar groen dan is sprake van een burgerinitiatief. Tevens uitleg hoe zich deze verhouden tot het inkoopbeleid.

2014 : niet opgenomen in beleid 2014

Paragraaf/Hoofdstuk : 3.6 Bepalen van de inkoopprocedure. Tabellen – uitgangspunt voor het bepalen van de inkoopprocedure.

3) 2019 : Werken en concessies voor Werken en diensten. Meervoudig onderhandse procedure van toepassing van € 50.000,00 tot € 1.200.000,00. Geen gebiedsrestricties van toepassing. Minimaal 3 en maximaal 5 aanbieders.

2014 : Werken. Meervoudig onderhandse procedure van toepassing van € 50.000,00 tot € 500.000,00. Geen gebiedsrestricties van toepassing. Minimaal 3 en maximaal 5 aanbieders. Meervoudig onderhandse procedure van toepassing van € 500.000,00 tot € 1.200.000,00. Minimaal 3 en maximaal 5 aanbieders, waarvan minimaal 1 buiten de regio waarbij de grens ligt bij Echt Susteren.

4) 2019 : Diensten en leveringen. Drempelbedrag enkelvoudige uitnodiging en meervoudig onderhandse aanbesteding vastgesteld op € 50.000,00.

2014 : Drempelbedrag enkelvoudige uitnodiging en meervoudig onderhandse aanbesteding vastgesteld op € 30.000,00.

Paragraaf/Hoofdstuk : Par 6.1 Inkoopproces.

5) 2019 : Stap 1 aangevuld met “mogelijkheid tot subsidieverstrekking” en “uitzonderingsmogelijkheid” van toepassing.

2014 : Niet opgenomen in beleid 2014

6) 2019 : Klachtenregeling niet meer opgenomen in beleid 2019 omdat er nooit gebruik van is gemaakt.

2014 : Klachtenregeling is opgenomen in beleid 2014.

1. Definities

In dit inkoopbeleid wordt verstaan onder:

Aanbesteden	Een vorm van inkoop waarbij één of meerdere partijen gelijktijdig worden uitgenodigd voor het indienen van een offerte.
Bezwarende titel	Overeenkomst waarbij beide partijen iets moeten presteren
Concessieopdracht	Een concessieovereenkomst voor diensten of openbare werken
Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de gemeente.
Gelijkheidsbeginsel	Dit beginsel houdt in dat iedere partij in iedere stap van een aanbestedingsproces gelijk behandeld wordt.
Gemeente	De gemeente Landgraaf, zetelend te Landgraaf.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de gemeente gericht op de verwerving van werken, leveringen of diensten en die een of meerdere facturen van een ondernemer met betrekking tot bedoelde werken, leveringen of diensten tot gevolg hebben.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU (gunnen van concessieopdrachten) en 2014/24/EU (gunnen van overheidsopdrachten).
Ondernemer	Een aannemer, leverancier of dienstverlener;
Overheidsopdracht	Een overheidsopdracht voor werken, een overheidsopdracht voor leveringen, een overheidsopdracht voor diensten of een raamovereenkomst;
Overheidsopdracht voor diensten	Een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die is gesloten tussen een of meer dienstverleners en een of meer aanbestedende diensten en die betrekking heeft op het verlenen van andere diensten dan die welke vallen onder overheidsopdracht voor werken;
Overheidsopdracht voor leveringen	Een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die is gesloten tussen een of meer leveranciers en een of meer aanbestedende diensten en die betrekking heeft op:

Overheidsopdracht voor Werken

- a. de aankoop, leasing, huur of huurkoop, met of zonder koopoptie, van producten of
- b. de levering van producten en die slechts zijdelings betrekking heeft op werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren van die levering;

Een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die is gesloten tussen een of meer aannemers en een of meer aanbestedende diensten en die betrekking heeft op:

- a. de uitvoering of het ontwerp en de uitvoering van werken die betrekking hebben op een van de in bijlage II van richtlijn 2014/24/EU bedoelde activiteiten,
- b. de uitvoering of het ontwerp en de uitvoering van een werk, of
- c. het laten uitvoeren met welke middelen dan ook van een werk dat voldoet aan de eisen van de aanbestedende dienst die een beslissende invloed uitoefent op het soort werk of het ontwerp van het werk;

Proportionaliteitsbeginsel

Dit beginsel houdt in dat de keuzes die een aanbestedende dienst maakt en de eisen en voorwaarden die zij stelt bij een aanbesteding in redelijke verhouding dienen te staan tot de aard en omvang van de opdracht.

Raamovereenkomst

Deze overeenkomst maakt het mogelijk om overheidsopdrachten gedurende een bepaalde periode aan die ondernemer(s) te gunnen, die bij de raamovereenkomst is (of zijn) aangesloten (al dan niet met een leverings- of afnameverplichting).

Sociale en andere specifieke diensten

Aanbestedingsprocedure die betrekking heeft op diensten in de gezondheidszorg, maatschappelijke diensten, onderwijsvoorzieningen, hotel- en restaurantdiensten, onderzoek en veiligheidsdiensten, gevangenisdiensten, juridische diensten, post, internationale diensten en diensten van een smid. Voor deze aanbestedingsprocedure is het toegestaan een eenvoudigere procedure uit te voeren.

Transparantiebeginsel

Dit beginsel houdt in dat alle eisen, gunningscriteria en voorwaarden in een aankondiging of bestek duidelijk, precies en ondubbelzinnig worden geformuleerd en dat de hele procedure transparant en controleerbaar moet zijn.

2. Gemeentelijke doelstellingen

De gemeente wil met dit inkoopbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

a. Rechtmatig en doelmatig inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.

De gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. De gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.

b. Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen werken, leveringen en diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomangement, vertrouwen in de contractant en het streven naar wederzijds respect tussen de gemeente en de contractant. De gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.

c. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijskwaliteitverhouding.

Bij het inkopen van werken, leveringen en diensten kan de gemeente ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken in de afweging ('Total cost of ownership'). Ook de kwaliteit van de in te kopen werken, leveringen en diensten speelt een belangrijke rol.

d. Maatschappelijk verantwoord inkopen (duurzaam, sociaal en met oog voor het MKB)

Naast de financiële aspecten van inkoop wordt er ook rekening gehouden met de maatschappelijke gevolgen, zoals mens, milieu en de positie van het MKB.

e. Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de gemeente

Inkoop moet ondersteunend zijn aan het gehele prestatieniveau van de gemeente en daar direct en voortdurend aan bijdragen. De concrete doelstellingen van inkoop zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.

f. De gemeente stelt een administratieve lastenverlichting voor ondernemers als ook voor zichzelf voorop.

Zowel de gemeente als ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De gemeente verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de gemeente hiertoe digitaal inkopen en aanbesteden (ten dele reeds verplicht) en werken

met zoveel mogelijk raamovereenkomsten. Tevens maakt de gemeente gebruik van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (de “oude” Uniforme Eigen verklaring).

g. Middels het betrekken van burgers een voedingsbodem creëren voor meer innovatie.

Burgers kunnen vanuit verschillende rollen bij het inkoopproces betrokken worden: als gemeenteraadslid, wijkbewoner, gebruiker van zorg en ondersteuning, vrijwilliger, mantelzorger, werkzoekende/ uitkeringsgerechtigde, professional van een zorgcoöperatie of wijkbedrijf, MKB'er, zzp'er of sociaal ondernemer. Vanuit die verschillende rollen brengen ze verschillende soorten expertise en betrokkenheid in die innovatie kunnen bevorderen.

Burgerparticipatie bij inkoop- en aanbesteding kan op verschillende manieren gestalte krijgen, hetgeen afhangt van de vraag welke rol burgers/organisaties (zonder winstoogmerk) nemen of krijgen. Dat kan uiteenlopen van meedenken tot meedoen:

- Burgers/organisaties kunnen input geven op bepaalde thema's hetgeen vervolgens indirect iets kan betekenen voor het uiteindelijke onderwerp/product van de inkoop en aanbesteding.
- Burgers/organisaties kunnen betrokken worden bij het daadwerkelijke inkoopproces, bijvoorbeeld door zitting te nemen in een klankbordgroep of in de beoordelingscommissie.

De keuze voor bepaalde vormen van aanbesteden en het meer betrekken van burgers in verschillende rollen bij de voorbereiding en uitvoering daarvan – kan innovatie bij de te realiseren taken stimuleren. Door een aanpak te kiezen die samenwerking bevordert, kan de gemeente garanderen dat klant/cliëntgerelateerde partijen hun ervaring en expertise optimaal kunnen inbrengen.

Naast deze doelen heeft de gemeente oog voor :

1. Het stimuleren van de lokale en regionale economie;
2. Het bevorderen van de samenwerking met partnerorganisaties zoals het gemeenschappelijke SW-bedrijf als onderdeel van WSP Parkstad;
3. Het stimuleren van deelname van inwoners van de gemeente aan de arbeidsmarkt c.q. arbeidsparticipatie in samenwerking met het Mens Ontwikkel Bedrijf;
4. Het stimuleren van marktwerking en het voorkomen van afhankelijkheid van ondernemers;.
5. Het toepassen van SROI (social return on investment);
6. Het stimuleren en toepassen van duurzame innovatie. Eerdergenoemd punt g besteedt reeds aandacht aan innovatie maar dan in relatie tot het betrekken van burgers. Dit punt betreft innovatie maar dan in een breder perspectief.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit inkoopbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

Dit inkoopbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de gemeente.

In het bijzonder sluit het beleid aan op het volgende gemeentelijke beleid:

1. Beleidsnota Economie & Toerisme 2011–2014, gemeenteraad 15 december 2011. Dit beleidskader dient als basis voor een succesvolle implementatie van het beleid voor economie en toerisme in de periode 2011 – 2014. In 2018 wordt een nieuwe beleidsnota vastgesteld, tot dan gelden de uitgangspunten uit 2011–2014. Deze beleidsnota is bepalend voor de te volgen koers van Landgraaf in economisch opzicht. Effecten van dit beleid zijn: een duurzame economische structuur, een zo optimaal mogelijke invulling van recreatie en toerisme, een afname van de werkloosheid en een toename van de werkgelegenheid.
2. PALET 1.0 EN 2.0, gemeenteraad 30 juni 2015. De regio Parkstad werkt aan een energieneutrale regio waar Landgraaf onderdeel van uitmaakt. De ambitie is om in 2040 een energieneutrale gemeente/regio te zijn.
3. Kaders Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016–2020, gemeenteraad 29 september 2016. Kaderstelling voor de uitvoering Participatiewet, werkgeversdienstverlening, activering en reïntegratie binnen Parkstad Limburg.
4. Visienota Landgraaf maakt werk van Participatie, gemeenteraad november 2015. Beleidsvisie over de inrichting van de lokale uitvoering Participatiewet door ISD BOL, het gemeentelijk werkbedrijf (nu mensontwikkelbedrijf) in samenwerking met het WSP Parkstad.
5. Privacybeleidskader gemeente Landgraaf 2018, college van burgemeester en wethouders 6 februari 2018. In het privacybeleidskader gemeente Landgraaf 2018 is een privacykoers bepaald die leidend is voor de manier waarop de gemeentelijke organisatie omgaat met privacywetgeving. Dit beleidskader is ook van belang indien derde partijen persoonsgegevens verwerken voor de gemeente Landgraaf.
6. Informatiebeveiligingsbeleid 2018–2020, college van burgemeester en wethouders 28 augustus 2018. In het informatiebeveiligingsbeleid 2018–2020 zijn de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen gedefinieerd om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen. Deze beveiligingsmaatregelen zijn ook van belang voor de informatieoverdracht tussen de gemeente Landgraaf en de derde partij.

3. Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

a. De gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na.

Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het inkoopbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgt uit:

- **Aanbestedingswet:** dit wettelijke kader implementeert de Europese Richtlijnen 2014/23/EU (gunnen van concessieopdrachten) en 2014/24/EU (gunnen van overheidsopdrachten) en Richtlijn 2007/66/EG ('Rechtbeschermingsrichtlijn'). Deze wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
- **Europese wet- en regelgeving:** wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
- **Burgerlijk Wetboek:** het wettelijke kader voor overeenkomsten.
- **Gemeentewet:** het wettelijke kader voor gemeenten.
- **Jurisprudentie:** jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie, het Europese Gerecht van eerste Aanleg, de Nederlandse Hoge Raad, de gerechtshoven, de rechtbanken en de Raad van Arbitrage voor de Bouw.
- **Privacywetgeving :** De gemeente Landgraaf voert aanbestedingen uit waarbij er door de leverancier persoonsgegevens worden verwerkt in opdracht van de gemeente Landgraaf. Dit speelt met name op het gebied van het sociaal domein en bij ICT-gerelateerde diensten. In dat geval is de privacywetgeving van toepassing en dient te worden voldaan aan de eisen die voortvloeien uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Concreet betekent dit dat de gemeente Landgraaf en de leverancier een verwerkersovereenkomst moeten afsluiten waarin afspraken worden gemaakt over de omgang met persoons-gegevens. Het delen van persoonsgegevens tussen de gemeente Landgraaf en de leverancier moet op een zorgvuldige en beveiligde manier plaatsvinden.

3.2 Uniforme documenten

De gemeente streeft er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat ondernemers weten waar ze aan toe zijn. De gemeente past bij de betreffende inkoop in ieder geval toe:

- Aanbestedingsreglement werken 2016 (ARW 2016) bij werken of aan werken gerelateerde leveringen en diensten;
- Gids Proportionaliteit;
- Uniforme Administratieve Voorwaarden 2012 (UAV 2012) voor werken;

- Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) en de bijbehorende ICT kwaliteitsnormen;
- Algemene Inkoopvoorwaarden van de gemeente Landgraaf voor leveringen en diensten;
- Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA);

3.3 Algemene beginselen bij inkoop

a. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De gemeente neemt bij al haar inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het proportionaliteitsbeginsel, gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel

b. Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De gemeente neemt naast bovengenoemde beginselen de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- **Gelijke behandeling:** gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.
- **Non-discriminatie:** discriminatie op grond van nationaliteit is niet toegestaan.
- **Transparantie:** de gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
- **Proportionaliteit (evenredigheid):** de gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.
- **Wederzijdse erkenning:** diensten en leveringen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de gemeente.

3.4 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van het vigerende Bevoegdhedenbesluit van de gemeente Landgraaf. De gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

3.5 Subsidieverstrekking, geen aanbestedingsverplichting.

Deze paragraaf is kort beschreven: het voert te ver in dit beleid hier verder op in te gaan. Er wordt echter wel een opzet gegeven voor een denkrichting: aanbesteden of subsidiëren.

Bij een zuivere subsidiebeschikking is er geen sprake van een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel en zodoende hoeft er niet aanbesteed te worden.

Om duidelijkheid te verkrijgen of er sprake is van een overheidsopdracht (Inkoopbeleid van toepassing – schriftelijke overeenkomst) of een subsidie dient een gemeente (onder meer) de volgende vragen te beantwoorden ¹:

- 1) Hoe is het verband tussen betaling en prestatie (afdwingbaarheid)?
Geen verplichting tot uitvoering activiteit: subsidie.
Wel verplichting tot uitvoeren activiteit: overheidsopdracht.
- 2) Van wie is het initiatief uitgegaan?
Aanvrager: subsidie.
Gemeente: overheidsopdracht.
- 3) Welk belang wordt gediend?
Algemeen belang: subsidie.
Economisch (eigen) belang: overheidsopdracht.
- 4) Is er sprake van commerciële activiteiten (winst, kostprijs, onderneming, concurrentie)?
Tegemoetkoming in de kosten: subsidie.
Marktconforme betaling: overheidsopdracht.

Burgerinitiatieven

In het geval burgers zelf activiteiten ontwikkelen zoals het onderhouden van een stuk openbaar groen dan is sprake van een **burgerinitiatief**.

De vraag zou in dit geval kunnen zijn of hier sprake is van een opdracht of dat subsidie aan de orde is. Uit de beantwoording van bovenstaande vragen kan voor dit voorbeeld gesteld worden dat dit voorbeeld van een burgerinitiatief het beste gehonoreerd kan worden op basis van subsidie. Motivatie hiervoor is dat de prestatie niet kan worden afgedwongen; het initiatief ligt bij de burgers, het dient een algemeen belang en er is geen sprake van commerciële activiteiten.

Sowieso kan in het algemeen gesteld worden dat financiering van burgerinitiatieven, indien sprake is van een vergoeding, in de regel plaatsvindt via subsidie en dat burgerinitiatieven in de regel geen onderwerp zijn van inkoop en aanbesteding.

3.6 Bepalen van de inkoopprocedure

Het uitgangspunt voor het bepalen van de inkoopprocedure is de tabel opgenomen in deze paragraaf. De dan gekozen procedure wordt vervolgens geverifieerd aan de hand van voorschrift 3.4.a uit de Gids Proportionaliteit :

“De aanbestedende dienst beziet per opdracht welke aanbestedingsprocedure geschikt en proportioneel is, daarbij slaat hij in ieder geval acht op de volgende aspecten:

- *omvang van de opdracht;*
- *transactiekosten voor de aanbestedende dienst en de inschrijvers;*
- *aantal potentiële inschrijvers;*
- *gewenst eindresultaat;*
- *complexiteit van de opdracht;*

¹ (Bron : Pianoo Expertisecentrum Aanbesteden van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat – “Visie subsidie of overheidsopdracht”).

- *type van de opdracht en het karakter van de markt.*”

Als de verificatie een andere procedure oplevert dan de uitkomst uit de tabel dan is de procedure die volgt uit de verificatie maatgevend.

Indien met bovenstaande aspecten rekening is gehouden dan leidt dat ertoe dat er bewuste keuzes worden gemaakt en dat wordt voldaan aan de motiveringsverplichtingen die vanuit de aanbestedingsregels op de gemeente rusten. De zwaarte van de motivering en het aantal onderwerpen waarover gemotiveerd moet worden is mede afhankelijk van het bedrag van de inkoop.

De motivering dient plaats te vinden in de aanbestedingsstukken.

Voorbeeld: Wanneer de geraamde waarde van de inkoop een lagere waarde heeft dan € 50.000,- (diensten/leveringen) of € 50.000,- (werken) en er toch geen enkelvoudige uitnodiging wordt doorlopen dan dient dit schriftelijk gemotiveerd te worden.

Sociale en andere specifieke diensten

In de gewijzigde aanbestedingswet 2012 is een nieuwe aanbestedingsprocedure opgenomen, de aanbestedingsprocedure voor **sociale en andere specifieke diensten**, artikel 2.38 en 2.39. Deze procedure is vergelijkbaar met de procedure die voorheen gold voor de zogenaamde 2B-diensten.

Het betreft diensten in de gezondheidszorg, maatschappelijke diensten, onderwijsvoorzieningen, hotel- en restaurantdiensten, onderzoek en veiligheidsdiensten, gevangenisdiensten, juridische diensten, post, internationale diensten en diensten van een smid.

Voor deze aanbestedingsprocedure is het toegestaan een eenvoudigere procedure uit te voeren.

Als het om bovenstaande opdrachten gaat en de opdracht heeft een waarde **meer** dan € 750.000,-, dan gelden op grond van de Aanbestedingswet 2012 de volgende verplichtingen:

- een vooraankondiging of aankondiging van de opdracht;
- toetsing aan de gestelde technische specificaties, eisen en normen;
- het opstellen van proces-verbaal van opdrachtverlening;
- een aankondiging van de gegunde opdracht.

Onder het drempelbedrag van € 750.000,- gelden geen specifieke procedurele voorschriften; de Europese richtlijn en de Aanbestedingswet 2012 gaan ervan uit dat er geen grensoverschrijdend belang is bij een opdrachtwaarde onder dit bedrag. Als er sprake is van een opdracht onder het genoemde drempelbedrag, dan wordt in overleg met de medewerker inkoop en aanbesteding de meest aangewezen vorm van aanbesteding bepaald. Hier zou de Gids Proportionaliteit als uitgangspunt kunnen dienen.

Tabellen – uitgangspunt voor het bepalen van de inkoopprocedure

Werken en Concessies voor Werken en Diensten

Waarde overeenkomst	Aanbestedingsprocedure	Opmerking
< € 50.000,00	Enkelvoudige uitnodiging	
€ 50.000,00 < € 1.200.000,00	Meervoudig onderhands	Minimaal 3 en maximaal 5 aanbieders.
€ 1.200.000,00 < Europese drempel (per 1-1-2018 is dit bedrag vastgesteld op € 5.548.000,-)	Nationaal openbaar (zonder voorselectie) of niet-openbaar (met voorselectie).	
≥ Europese drempel (per 1-1-2018 is dit bedrag vastgesteld op € 5.548.000,-)	Europese richtlijn 2014/24/EU van 26 februari 2014 c.q. Aanbestedingswet toepassen.	Conform richtlijn

Alle genoemde drempelwaarden in Euro's exclusief BTW.

Diensten en Leveringen

Waarde overeenkomst	Aanbestedingsprocedure	Opmerking
< € 50.000,00	Enkelvoudige uitnodiging	
€ 50.000,00 < € 100.000,00	Meervoudig onderhands	Minimaal 3 en maximaal 5 aanbieders
€ 100.000,00 < Europese drempel (per 1-1-2018 is dit bedrag vastgesteld op € 221.000,00)	Nationaal openbaar (zonder voorselectie) of niet-openbaar (met voorselectie).	
≥ Europese drempel (per 1-1-2018 is dit bedrag vastgesteld op € 221.000,00)	Europese richtlijn 2014/24/EU van 26 februari 2014 c.q. Aanbestedingswet toepassen.	Conform richtlijn

Alle genoemde drempelwaarden in Euro's exclusief BTW.

Voor opdrachten in de categorie 'sociale en andere specifieke diensten' geldt in afwijking van de reguliere grensbedragen voor Europees aanbesteden een drempelbedrag van € 750.000,-.

Sociale en andere specifieke diensten

Waarde overeenkomst	Aanbestedingsprocedure	Opmerking
< Europese drempel (per 1-7-2016 is dit bedrag vastgesteld op € 750.000,00,-)	In overleg met de medewerker inkoop en aanbesteding de meest aangewezen vorm van aanbesteding dan wel gunning bepalen.	
≥ Europese drempel (per 1-7-2016 is dit bedrag vastgesteld op € 750.000,00,-)	Procedure voor sociale en andere specifieke diensten (Aanbestedingswet art. 2.38 en 2.39)	

Alle genoemde drempelwaarden in Euro's exclusief BTW.

3.7 Raming waarde opdracht en financiële budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen maar ook ter bepaling van de juiste aanbestedingsprocedure. De gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen maar ook dat de juiste aanbestedingsprocedure wordt gevolgd.

De AW geeft in art 2.14 aan dat een opdracht niet gesplitst mag worden om onder een drempel uit te komen. Tevens maakt de aanbestedende dienst de keuze van de methode van berekening van de geraamde waarde niet met het oogmerk om zich aan de wet te onttrekken. De raming van de opdrachtwaarde vindt plaats op basis van de contractduur. Opties en verlengingen dienen meegenomen te worden bij de waardebepaling (art 2.15). De berekening van de waarde van een raamovereenkomst gaat uit van de geraamde waarde van alle voor de duur van de raamovereenkomst voorgenomen overheidsopdrachten.

Voor diensten geldt nog dat indien in de overheidsopdracht geen totale prijs is vermeld én die voor onbepaalde duur is, of een looptijd heeft die langer is dan 48 maanden, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48 dient te worden (art 2.17).

Voor concessieopdrachten wordt de geraamde waarde gebaseerd op de tijdens de looptijd van de overeenkomst te behalen omzet exclusief omzetbelasting, als tegenprestatie voor de werken of diensten die het voorwerp uitmaken van de opdracht met inbegrip van de bijkomende leveringen die in het kader van de ze werken en diensten worden verricht (art 2a.10).

3.8 Uitzonderingsmogelijkheden, afwijking van de voorgeschreven aanbestedingsprocedure

Indien duidelijk is dat er sprake is van een overheidsopdracht of een opdracht voor een concessie dan zal op basis van de tabellen uit par 3.7 de aanbestedingsprocedure worden bepaald, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij het type inkoop en het karakter van de markt waarin de ondernemers opereren. Eventuele afwijkingen worden in de aanbestedingsdocumenten onderbouwd.

Beneden de Europese drempelbedragen kan elke gemeente, rekening houdend met de bepalingen uit de Aanbestedingswet, de Gids Proportionaliteit en voor werken het Aanbestedingsreglement Werken (ARW 2016), zijn eigen beleid, en dus ook eigen afwijkingmogelijkheden van dat beleid, definiëren.

Is duidelijk dat er sprake is van een overheidsopdracht of een opdracht voor een concessie met een waarde onder de Europese drempel, dan zijn de **uitzonderingsmogelijkheden** in de volgende categorieën onder te verdelen:

1. *vrijstellingen volgens de Aanbestedingswet;*
2. *als niet afwijken nadelig kan zijn voor de gemeente;*
3. *opleidingen;*
4. *overheidsopdrachten voor de inhuur van personeel.*

Het spreekt voor zich dat afwijkingen goed gemotiveerd dienen te worden in de aanbestedingsstukken.

Ad 1. Uitzonderingsmogelijkheid – Vrijstellingen volgens de Aanbestedingswet

De Aanbestedingswet 2012 bevat een aantal uitzonderingssituaties waarin de aanbestedingsregels niet van toepassing zijn voor overheidsopdrachten boven de Europese drempelbedragen. Daarnaast bevat de Aanbestedingswet 2012 een aantal bijzondere procedures. Een aantal van deze uitzonderingen en bijzondere procedures wordt in dit beleid naar analogie van toepassing verklaard op opdrachten met een waarde onder de Europese drempelwaarden.

Zo hoeft de op grond van dit beleid **de voorgeschreven inkoopprocedure niet te worden gevolgd** indien het gaat om de hierna, onder punt 1.1 tot en met 1.6 genoemde opdrachten.

1.1 Overheidsopdracht voor een dienst of concessie voor een dienst die op grond van een **uitsluitend recht** dat verenigbaar is met het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, aan een andere aanbestedende dienst (of diensten) wordt gegund (artikel 2.24, aanhef en onder a Aanbestedingswet 2012 en artikel 2a.14 Aanbestedingswet 2012).

Uitsluitend recht is een recht dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van een bestuursorgaan aan een onderneming wordt verleend. Voor die onderneming wordt het recht voorbehouden om binnen een bepaald geografisch gebied een dienst te verrichten of activiteit uit te oefenen (art. 1.1 Aanbestedingswet).

1.2 Overheidsopdrachten voor of concessies voor een dienst betreffende de **verwerving of huur**, ongeacht de financiële modaliteiten ervan, van **grond, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken of betreffende rechten** hierop (artikel 2.24, aanhef en onder b Aanbestedingswet 2012 en artikel 2a.16, aanhef en onder a Aanbestedingswet 2012);

1.3 Overheidsopdrachten voor of concessie voor diensten betreffende **arbitrage** en **Bemiddeling** (artikel 2.24, aanhef en onder d Aanbestedingswet 2012 en artikel 2a.16, aanhef en onder c Aanbestedingswet 2012);

1.4 Overheidsopdrachten voor **diensten inzake arbeidsovereenkomsten** (artikel 2.24, aanhef en onder f Aanbestedingswet 2012) ;

1.5 Overheidsopdrachten voor of concessies voor **diensten op juridisch gebied** (artikel 2.24, aanhef en onder h Aanbestedingswet 2012 en artikel 2a.16, aanhef en onder d Aanbestedingswet 2012) betreffende:

1.5.1 de vertegenwoordiging in rechte van een cliënt in een arbitrage- of bemiddelingsprocedure;

1.5.2 advies dat wordt gegeven ter voorbereiding van de procedures;

1.5.3 het waarmerken en voor echt verklaren van documenten door een notaris;

- 1.5.4 juridische dienstverlening door trustees of aangewezen voogden, of andere juridische dienstverlening;
- 1.5.5 andere juridische diensten die verband houden met uitoefening van openbaar gezag.

1.6 **Inbesteden en quasi-inbesteden** (art 2.24a en 2.24b Aanbestedingswet).

Inbesteden

De term inbesteden geeft aan dat er binnen een rechtspersoon opdrachten worden gegeven door onderdelen van die rechtspersoon aan onderdelen van diezelfde rechtspersoon die de opdracht voor andere onderdelen van diezelfde rechtspersoon uitvoeren. De aanbestedingsregels gelden in die gevallen niet.²

Quasi-inbesteden

Bij de term quasi-inbesteden gaat het om het laten uitvoeren van activiteiten door een andere rechtspersoon dan de rechtspersoon (aanbestedende dienst) die als opdrachtgever optreedt, en de opdrachtgever toezicht houdt op de uitvoerende rechtspersoon als ware het een eigen dienstonderdeel.³

Indien in dat geval wordt voldaan aan onderstaande vier, cumulatieve, criteria dan hoeft niet aanbesteed te worden (artikel 2.24a Aanbestedingswet):

1. de opdrachtgever gunt een overheidsopdracht aan een andere rechtspersoon;
2. de opdrachtgever oefent toezicht uit op die rechtspersoon als ware het op de medewerkers van zijn eigen diensten;
3. meer dan 80% van de activiteiten die de gecontroleerde rechtspersoon uitoefent, gebeurt in de vorm van taken die hem zijn toegewezen door de controlerende aanbestedende dienst én
4. er is geen directe participatie van privékapitaal in de gecontroleerde rechtspersoon.

Ook wanneer gemeenten een **gemeenschappelijke regeling** treffen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die gemeenten en in dat kader samen een nieuwe rechtspersoon oprichten kunnen de deelnemers aan die gemeenschappelijke regeling, mits voldaan wordt aan de voorwaarden gesteld in artikel 2.24b van de wet, opdrachten verlenen aan die rechtspersoon zonder dat de Aanbestedingswet 2012 van toepassing is.

Bijzondere regels voor wat betreft de te volgen procedure:

1.7 **Opdrachten voorbehouden aan sociale werkplaatsen** (artikel 2.82 Aanbestedingswet).

De gemeente kan deelneming aan een overheidsopdracht voorbehouden aan de in artikel 2.82 Aanbestedingswet 2012 genoemde sociale werkplaatsen, ondernemers of organisaties, waarbij de in dat artikel genoemde voorwaarden gelden.

1.8 In de volgende gevallen kan de **onderhandelingsprocedure zonder aankondiging** worden toegepast (dit biedt de mogelijkheid tot het enkelvoudig gunnen van de opdracht):

- 1.8.1 indien de overheidsopdracht slechts door een bepaalde ondernemer kan worden verricht, omdat (art 2.32):

² Bron : Pianoo Expertisecentrum Aanbesteden van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

³ Bron : Pianoo Expertisecentrum Aanbesteden van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

- a. de aanbesteding als doel heeft het vervaardigen of verwerven van een uniek kunstwerk of een unieke artistieke prestatie, of
 - b. mededinging om technische redenen ontbreekt. Overduidelijk is dat er slechts een of een paar leveranciers zijn die de betreffende opdracht kan of kunnen uitvoeren. Doorgaans gaat dit om zeer specialistisch werk. In dat geval kan worden volstaan met het uitnodigen van de betreffende leveranciers. Deze uitzonderingsmogelijkheid dient door de medewerker Inkoop & Aanbesteding met terughoudendheid betracht te worden. Dit om te voorkomen dat er te snel een beroep wordt gedaan op deze uitzonderingsmogelijkheid of
 - c. uitsluitende rechten, met inbegrip van intellectuele-eigendomsrechten, moeten worden beschermd en geen redelijk alternatief of substituuut bestaat.
- 1.8.2 voor zover zulks strikt noodzakelijk is, ingeval de termijnen van de openbare procedure, de niet-openbare procedure of de mededingingsprocedure met onderhandeling wegens **dwingende spoed** niet in acht kunnen worden genomen als gevolg van gebeurtenissen die door de aanbestedende dienst niet konden worden voorzien en niet aan de aanbestedende dienst zijn te wijten. Het verdient aanbeveling om voor dit soort situaties, waar mogelijk, raamcontracten af te sluiten of afspraken te maken over bijv. reactiesnelheid, uurtarieven en open calculaties.
- 1.8.3 in geval van aanvullende opdrachten (art 2.33 Aanbestedingswet):
de aanbestedende dienst kan voor aanvullende werken of diensten de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging toepassen voor zover die diensten of werken noch in het oorspronkelijk gegunde ontwerp, noch in de oorspronkelijk gegunde overheidsopdracht waren opgenomen en technisch of economisch niet los van de oorspronkelijke overheidsopdracht kunnen worden uitgevoerd zonder overwegende bezwaren voor de aanbestedende dienst dan wel de aanvullende werken of diensten strikt noodzakelijk zijn om de oorspronkelijke overheidsopdracht te vervolmaken en:
- 1°. de aanvullende werken of diensten ten gevolge van een onvoorziene omstandigheid voor de uitvoering van deze overheidsopdracht noodzakelijk zijn geworden,
 - 2°. de gunning geschiedt aan de aannemer of dienstverlener die de oorspronkelijke overheidsopdracht voor werken of overheidsopdracht voor diensten uitvoert, en
 - 3°. het totale bedrag van de voor de aanvullende werken of diensten gegunde overheidsopdracht niet hoger is dan 50 procent van het bedrag van de oorspronkelijke overheidsopdracht.
- 1.8.4 In geval van vervolgoopdrachten (art 2.36 Aanbestedingswet):
De aanbestedende dienst kan op grond van de Aanbestedingswet voor nieuwe werken of diensten tot drie jaar volgend op de gunning van de oorspronkelijke overheidsopdracht de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging toepassen, voor zover die werken of diensten bestaan uit herhaling van soortgelijke werken of diensten die door dezelfde aanbestedende diensten

worden toevertrouwd aan de ondernemer waaraan de oorspronkelijke overheidsopdracht werd gegund en:

- 1°. deze werken of diensten overeenstemmen met een basisproject dat het voorwerp vormde van de oorspronkelijke overheidsopdracht die met toepassing van de niet-openbare procedure of de openbare procedure is gegund,
- 2°. de aanbestedende dienst reeds in de aankondiging van de aanbesteding van het basisproject vermeldde dat een procedure zonder aankondiging kan worden toegepast, en
- 3°. de aanbestedende dienst bij toepassing van afdeling 2.1.2 Aanbestedingswet het totale voor de volgende werken geraamde bedrag in aanmerking heeft genomen voor de raming van de waarde van de overheidsopdracht.

Om oneigenlijk gebruik van deze uitzonderingsmogelijkheid in geval van vervolgoeddrachten tegen te gaan wordt dit artikel als volgt beperkt in het toepassingsbereik:

- er mogen nog maar maximaal 2 vervolgoeddrachten verstrekt worden na uitvoering van de hoofdoeddracht. Samen mogen deze vervolgoeddrachten een waarde vertegenwoordigen van maximaal de waarde van de oorspronkelijke oeddracht.
- deze vervolgoeddrachten dienen binnen 2 jaar na het gunnen van de oorspronkelijke oeddracht gegund te worden.

1.9 Percelenregeling voor werken en diensten (art 2.18 Aanbestedingswet).

1. Indien een voorgenomen werk of een voorgenomen aankoop van diensten kan leiden tot overheidsopdrachten die gelijktijdig in afzonderlijke percelen worden geplaatst, neemt de aanbestedende dienst de geraamde totale waarde van deze percelen als grondslag.
2. Indien de samengestelde waarde van de percelen, bedoeld in het eerste lid, gelijk is aan of groter is dan het in de artikelen 2.1, 2.2 of 2.3 bedoelde bedrag, is het bij of krachtens deel 2 van de Aanbestedingswet bepaalde van toepassing op de plaatsing van elk perceel.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op:
 - a. overheidsopdrachten voor werken waarvan de geraamde waarde niet meer bedraagt dan € 1.000.000,- exclusief omzetbelasting,
 - b. overheidsopdrachten voor diensten waarvan de geraamde waarde niet meer bedraagt dan € 80.000,- exclusief omzetbelasting, mits de totale geraamde waarde van de onder a of b bedoelde percelen gezamenlijk niet meer bedraagt dan 20% van de totale waarde van alle percelen.

1.10 Percelenregeling voor homogene leveringen (art 2.19 Aanbestedingswet).

1. Indien een voorgenomen verkrijging van homogene leveringen kan leiden tot overheidsopdrachten die gelijktijdig in afzonderlijke percelen worden geplaatst,

neemt de aanbestedende dienst de geraamde totale waarde van deze percelen als grondslag voor de raming.

2. Indien de samengestelde waarde van de percelen, bedoeld in het eerste lid, gelijk is aan of groter is dan het in de artikelen 2.2 of 2.3 bedoelde bedrag, is het bij of krachtens deel 2 van deze wet bepaalde van toepassing op de plaatsing van elk perceel.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op percelen waarvan de geraamde waarde niet meer bedraagt dan € 80 000, exclusief omzetbelasting, mits de totale geraamde waarde van die percelen gezamenlijk niet meer bedraagt dan 20% van de totale waarde van alle percelen.

1.11 Het plaatsen van een overheidsopdracht via een aankoopcentrale mits deze het bepaalde in de Aanbestedingswet naleeft, artikel 2.11. De gemeente Landgraaf besteedt in dit geval niet zelf aan maar geeft volmacht aan een andere partij (en) om ook voor Landgraaf een aanbesteding te gaan uitvoeren. Zie ook paragraaf 5.4 "Samenwerkingsverbanden".

Het Shared Service Centre Zuid Limburg (SSCZL) kan als zodanig worden beschouwd maar ook een andere aanbestedende dienst of andere partij die ook (mede) namens de gemeente Landgraaf aanbesteedt.

In bovenstaande gevallen is het niet werkbaar dat die andere partij(en) mede het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Landgraaf moet toepassen. Om die reden heeft de gemeenteraad 28 september 2017 besloten dat in die gevallen het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014 niet van toepassing is (documentnummer B.17.0936). Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van die andere aanbestedende dienst of andere partij wordt dan gevolgd.

Dit standpunt wordt in dit beleid gehandhaafd: het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019 is niet van toepassing indien een andere aanbestedende dienst of andere partij een aanbesteding (mede) namens de gemeente Landgraaf uitvoert.

De gemeente Landgraaf zal de aankoopcentrale wel volmacht moeten geven de aanbesteding uit te voeren.

Ad 2. Uitzonderingsmogelijkheid – als niet afwijken nadelig kan zijn voor de gemeente

Op grond van artikel 1.4, tweede lid, van de Aanbestedingswet 2012 moet zoveel mogelijk maatschappelijke waarde geleverd worden voor de publieke middelen. Mede met het oog daarop hoeft in de volgende gevallen de op grond van dit beleid voorgeschreven procedure niet te worden gevolgd:

- Als strijd met wettelijke verplichtingen dreigt en de gemeente daardoor in grote moeilijkheden kan komen of
- Indien er sprake is van een opdracht die verband houdt met software-updates, -upgrades en -uitbreidingen of verlengingen van in gebruik zijnde software-pakketten of
- Indien een subsidieverstrekker een andere aanbestedingsvorm voorschrijft als voorwaarde voor subsidieverlening aan de gemeente.

Ad 3. Uitzonderingsmogelijkheid – Opleidingen

Voor zover opleidingen niet vallen onder “sociale en andere specifieke diensten”, uit te voeren zoals paragraaf 3.6 beschrijft, kan gesteld worden dat individueel aangeboden en gevolgde opleidingen praktisch onmogelijk aan te besteden zijn.

Opleidingen voor meerdere mensen dienen wel aanbesteed te worden conform de in dit beleid neergelegde regels. Hier wordt met name bedoeld op collectieve opleidingen naar aanleiding van benodigde kennis ten gevolge van nieuwe regels en andere externe eisen. Hiervan dienen weer door hun aard software- of anderszins product-gebonden opleidingen te worden uitgezonderd. Vaak zijn deze ook als pakket ingekocht en kunnen ze uitsluitend bij de productleverancier worden gevolgd.

Ad 4. Uitzonderingsmogelijkheid – Overheidsopdrachten voor de inhuur van personeel

In de volgende gevallen hoeft voor de inhuur van personeel niet de op grond van dit beleid voorgeschreven procedure te worden gevolgd:

- de hiërarchische aansturing van de ingehuurde kracht is te vergelijken met de hiërarchische aansturing van de eigen medewerkers; en
- er moet sprake zijn van een inspanningsverplichting en niet van een resultaatsverplichting; en
- de ingehuurde persoon verricht regulier werk (vallend binnen de formatie) voor de organisatie in geval van krapte of tijdelijke noodzaak of dergelijke reden.

Betreft het een project of een klus met beoogd eindresultaat dan dient aanbesteed te worden en is er geen sprake van vrijstelling van het aanbestedingsbeleid.

De meeste detacheringen zijn voor bedragen onder het Europese drempelbedrag en daarmee vallen zij onder de gemeentelijke aanbestedingsregels. Slechts als de opdracht ook door buitenlandse advieskantoren etc. zou kunnen worden gedaan, kan op grond van een duidelijk grensoverschrijdend belang toch nog sprake zijn van de toepassing van de Europese aanbestedingsregels.

3.9 Procedure gebruik maken van uitzonderingsmogelijkheid

Indien een medewerker gebruik wil maken van een uitzonderingsmogelijkheid zoals beschreven in paragraaf 3.8, dan dient hij dit via de medewerker inkoop en aanbestedingen voor te leggen aan het college van burgemeester en wethouders. Alle voorstellen tot gebruikmaking van een uitzonderingsmogelijkheid dienen door een budgethouder voorafgaand aan de (mogelijke) aanbesteding ter besluitvorming aan het college van burgemeester en wethouders te worden voorgelegd. In de collegenota dient de motivering vermeld te zijn die tot het voorstel leidt én de nota dient altijd voorzien te zijn van een advies c.q. paraaf van de medewerker inkoop en aanbestedingen.

Indien de medewerker inkoop en aanbestedingen negatief adviseert en het college van burgemeester en wethouders besluit dit negatief advies niet te volgen, dan dient het college, alvorens van het inkoop- en aanbestedingsbeleid af te wijken, de gemeenteraad actief te informeren, zodat de raad voordat het college een definitief besluit neemt zijn bedenkingen kan uitbrengen.

De kennisgeving aan de raad van de opdrachten waarbij gebruik is gemaakt van de uitzonderingsmogelijkheden zoals opgegeven in dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid zal één keer per jaar plaatsvinden via een rapportage gelijktijdig met de presentatie van de jaarrekening.

3.10 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan Inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten waarbij buiten Nederland gevestigde ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

Of een overheidsopdracht of een concessieovereenkomst een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd.

Voor overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, zal de gemeente een passende mate van openbaarheid in acht nemen. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal de gemeente op haar website plaatsen en/of in andere gebruikelijke platforms, zoals dagbladen.

3.1.1 Wijziging van overheidsopdrachten

De mogelijkheid kan ontstaan dat een overheidsopdracht gedurende de looptijd gewijzigd wordt. Dit is dus een andere situatie, dan waar de in paragraaf 3.8 opgesomde

uitzonderingsmogelijkheden betrekking op hebben, daar deze betrekking hebben op nieuwe opdrachten.

In de gewijzigde aanbestedingswet 2012 zijn in artikel 2.163a tot en met g bepalingen opgenomen die aangeven wanneer een gewijzigde opdracht wel of niet opnieuw aanbesteed zou moeten worden. De artikelen 2.163a tot en met g Aanbestedingswet 2012 worden in dit beleid analoog van toepassing verklaard op opdrachten met een waarde onder de Europese drempelwaarde.

4. Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

a. De gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De gemeente heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

b. De gemeente contracteert enkel met integere ondernemers.

De gemeente wil enkel zaken doen met integere ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van ondernemers is bij inkoop (en aanbesteding) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden, het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden' of met gebruikmaking van de wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).

Wat de toepassing van de Wet Bibob betreft kan het volgende worden opgemerkt. In de vigerende "Beleidslijn voor de toepassing van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur gemeente Landgraaf 2015" is opgenomen dat de gemeente een volledige Bibob-toets uitvoert bij overheidsopdrachten, indien sprake is van ambtelijke informatie en/of informatie afkomstig van een van de partners uit het samenwerkingsverband RIEC en/of vanuit het OM als bedoeld in artikel 26 van de Wet Bibob (direct of als reactie op een door haar ontvangen signaal van het Bureau) en/of het Bureau zoals bedoeld in artikel 11a van de Wet, die aanleiding vormt om te vermoeden dat sprake is van een ernstige mate van gevaar als bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob.

Op grond van het Besluit Bibob past de gemeente de Bibob-toets conform het bovenstaande alleen toe binnen de sectoren milieu, informatie-communicatie-technologie (ICT) of bouw.

4.2 Duurzaam inkopen/maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI)

a. Bij inkopen neemt de gemeente milieuaspecten in acht.

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. De gemeente blijft er naar streven (inspanningsverplichting) 100 % duurzaam in te kopen. Duurzaam inkopen is het meenemen van sociale en milieuaspecten in het inkoopproces. Dit komt o.a. tot uitdrukking door het volgende:

- bij de product- en marktanalyse inventariseert de gemeente welke werken, leveringen of diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden en of Fairtrade keurmerken van toepassing kunnen worden verklaard.
- in de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de selectie- en gunningscriteria) en in de te sluiten overeenkomst worden duurzaamheidscriteria opgenomen.

- de gemeente zal de aangeboden duurzame oplossingen monitoren. Op deze wijze kan zij een duurzame oplossing inbedden in de eigen organisatie van de gemeente en haar werkwijze.
- de gemeente kan kiezen om digitaal in te kopen (E-procurement, gebruik van e-mail etc.).

Met betrekking tot een aantal door de gemeente Landgraaf in te kopen productgroepen zijn door Pianoo Expertisecentrum Aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat zogenaamde 'duurzaamheidscriteria' opgesteld. Door het opnemen van deze duurzaamheidscriteria in de aanbestedingsdocumenten worden aanbieders genoodzaakt een duurzame oplossing aan te bieden. Zodoende wordt duurzaam ingekocht.

Verwezen wordt tevens naar het beleidsstuk: PALET 1.0 EN 2.0, gemeenteraad 30 juni 2015. De regio Parkstad werkt aan een energieneutrale regio waar Landgraaf onderdeel van uitmaakt. De ambitie is om in 2040 een energieneutrale gemeente/regio te zijn.

Voorbeelden inkopen waarbij milieuaspecten een rol spelen zijn:

- Klimaatneutraal inkopen: het inkopen met een neutraal of zelfs positief effect op het klimaat.
- Innovatiegericht inkopen: het door middel van inkoop stimuleren van de markt om innovatieve, duurzame oplossingen te ontwikkelen en te leren.
- Circulair inkopen: inkopen zonder afval te genereren.

b. Inkoop vindt op maatschappelijk verantwoorde wijze plaats.

1. Hierbij spelen onderwerpen als arbeidsreïntegratie, arbeidsomstandigheden en indien passend SROI (social return on investment). Voor wat betreft dit laatste onderwerp heeft het college heeft op 4 februari 2014 de inkoopkaders voor SROI (zoals opgesteld door het projectbureau SROI) geaccordeerd en hiertoe:
 - de inkoopdrempel voor SROI vastgesteld;
 - de toepassingsvorm SROI vastgesteld;
 - de doelgroep SROI vastgesteld.

De gemeente heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Zij stimuleert daarom – waar mogelijk en doelmatig – de participatie van arbeidsbeperkten in het arbeidsproces.

Binnen de gemeente is het Mens Ontwikkel Bedrijf actief met het ontwikkelen van bijstandsgerechtigden (kandidaten) om zodoende de kans op een betaalde baan te vergroten.

Waar mogelijk wordt deze kans ook geboden door kandidaten deel te laten nemen aan trajecten die met behulp van SROI zijn vormgegeven. Het MensOntwikkelBedrijf Landgraaf werkt hierin nauw samen met het WerkgeversServicePunt Parkstad (WSP). Het WSP coördineert voor de gemeenten in Parkstad ook de invulling van SROI.

2. Daarnaast worden werken, leveringen en/of diensten geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen.

De gemeente Landgraaf wil alleen opdrachten verlenen aan bonafide bedrijven die hun werknemers behandelen en betalen volgens de Nederlandse wet en volgens de daarin gestelde arbeidsvoorwaarden. Dat geldt niet alleen voor de bedrijven zelf maar ook voor hun combinanten (bedrijf waar ze samen mee inschrijven op een aanbesteding) en hun onderaannemers.

Hiertoe wordt in de aanbestedingsdocumenten de volgende eis opgenomen, conform art 2.81 lid 2 AW, en in de volgende gevallen:

- voor werken vanaf € 15.000,- excl. BTW en
- voor leveringen en diensten vanaf de Europese drempelwaarde van € 221.000,- excl. BTW. Onder deze drempelwaarde bestaat de mogelijkheid (niet de plicht) de eis op te nemen.

Eis op te nemen in de aanbestedingsdocumenten:

“Door het inschrijven op deze aanbesteding verklaren de inschrijvers/gegadigden (inclusief eventuele combinanten/onderaannemers) dat deze bij het opstellen van hun inschrijving rekening hebben gehouden met de verplichtingen op het gebied van het milieu-, sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het recht van de Europese Unie, nationale recht of collectieve arbeidsovereenkomsten of uit hoofde van de in bijlage x van richtlijn 2014/24 /EU vermelde bepalingen van internationaal milieu-, sociaal en arbeidsrecht.

Houdt de contractant (inclusief eventuele combinanten/onderaannemers) tijdens het uitvoeren van de opdracht zich niet aan het verklaarde dan kan de gemeente Landgraaf het contract ontbinden. In dat geval vergoedt de contractant de meerkosten. De meerkosten zijn het verschil tussen de oorspronkelijke, door de contractant ingediende inschrijving, en de kosten die de gemeente uiteindelijk moet betalen om de opdracht af te maken.

4.3 Innovatie

De gemeente moedigt – daar waar mogelijk – innovatiegericht inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat de gemeente ruimte aan de ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand product.

5. Economische uitgangspunten

5.1 Product- en marktanalyse

- a. Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.**

De gemeente acht het van belang om de markt te kennen door – indien mogelijk – een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het ‘product’ en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

- a. De gemeente acht een te grote afhankelijkheid van ondernemers niet wenselijk.**

De gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van ondernemers (contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De gemeente moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar inkoop, waaronder de keuze van ondernemer(s) en contractant(en). Wel moet (Europese) wet- en regelgeving worden nageleefd.

- b. De gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.**

Gedurende de contractperiode kan bij beide partijen afhankelijkheid ontstaan door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, product-ontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve ondernemers.

5.3 Lokale economie en MKB

- a. De gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van ondernemers leidt.**

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, zal rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale ondernemers. Bij een enkelvoudige uitnodiging zal bij voorkeur een bedrijf uit Landgraaf of uit de regio Parkstad uitgenodigd worden. Uiteraard mits er geschikte bedrijven aanwezig zijn. Bij een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure dient minimaal één van de uit te nodigen bedrijven in de gemeente Landgraaf of in de regio Parkstad gevestigd te zijn, mits geschikt.

Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en de gemeente moet niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen. ‘*Local sourcing*’ kan bijdragen aan de doelmatigheid van de inkoop.

b. De gemeente heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De gemeente houdt echter bij haar inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kan de gemeente doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.4 Samenwerkingsverbanden

De gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking. Dit geldt zowel voor samenwerking binnen de eigen organisatie als voor samenwerking met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Op inkoopvlak kunnen zodoende voordelen worden behaald op het gebied van prijs, kwaliteit en kennis.

Indien in een samenwerkingsverband wordt aanbesteed dan gelden de uitzonderingsmogelijkheden uit paragraaf 3.6 :

- artikel 1.6. inbesteden en quasi inbesteden dan wel
- artikel 1.11 het plaatsen van een overheidsopdracht via een aankoopcentrale mits deze het bepaalde in de Aanbestedingswet naleeft.

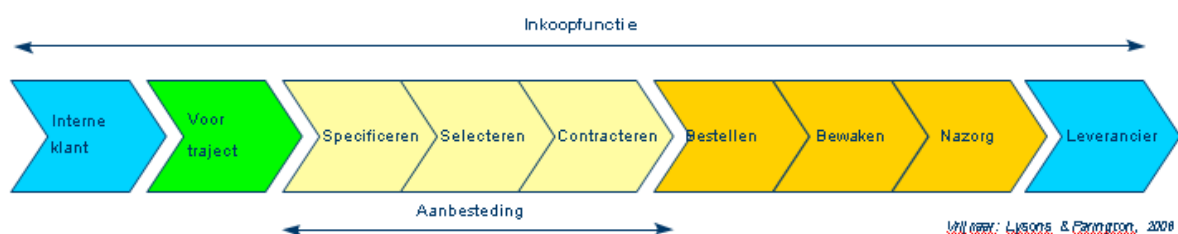
5.5 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

De gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de gemeente een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De gemeente wenst geen ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

6. Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoopproces

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

stap	fase proces	inkoop toelichting
1	Voortraject	<ul style="list-style-type: none"> • Bepalen van de inkoopbehoefte • Onderzoek naar de aanwezigheid van een bestaande raamovereenkomst • mogelijkheid tot subsidieverstrekking • uitzonderingsmogelijkheid van toepassing • Bepalen waarde van de opdracht of raamovereenkomst • Aanmaken inkoopdossier • Opstellen inkoopstrategie
2	Specificeren	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen offerteaanvraag • Opstellen overige aanbestedingsdocumenten
3	Selecteren	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuele voorselectie geïnteresseerde ondernemers • Bekendmaking opdracht via verzenden van de offerteaanvraag, de website en/of TenderNed • Offertes evalueren • Gunning aan winnende ondernemer • Informeren afgewezen ondernemers
4	Contracteren	<ul style="list-style-type: none"> • Teken (raam) overeenkomst met (winnende) contractant • Registreren getekende overeenkomst • Opmaken inkoopdossier en ter archivering aanbieden
5	Bestellen	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de opdracht • Eventueel met het doen van bestellingen
6	Bewaken	<ul style="list-style-type: none"> • Bewaking budget en check op facturen • Overleg met en controle op de opdrachtnemer
7	Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie inkoopproces

Bovengenoemde stappen staan nader uitgewerkt in het aanbestedingshandboek. In dat document wordt dieper ingegaan op bovengenoemde stappen. Op deze wijze wordt een professioneel, uniform en doelmatig inkoopproces nagestreefd.

6.2 Inkoop in de organisatie

Qua organisatie is bij de inrichting van de inkoopfunctie binnen de gemeentelijke organisatie gekozen voor de gecoördineerde inkoopfunctie.

Dit betekent dat:

- afdelingen, materiedeskundigen en budgethouders verantwoordelijk zijn voor alle inkopen en aanbestedingen;
- afdelingen bij enkelvoudige uitnodigingen en meervoudig onderhandse aanbestedingen ondersteund en geadviseerd kunnen worden door de medewerker inkoop en aanbestedingen;
- afdelingen bij nationale en Europese aanbestedingen ondersteund en geadviseerd worden door de medewerker inkoop en aanbestedingen. Tevens zal de medewerker inkoop en aanbestedingen deze meer ingewikkelde inkoopprocessen coördineren, als lid van het inkoopteam.

6.3 Verantwoordelijken

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijk apparaat. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

6.4 Algemeen

Daar waar toepasbaar worden de bepalingen uit de Aanbestedingswet in het gemeentelijke aanbestedingsbeleid gebruikt. Zodoende sluiten beide op elkaar aan en kan van tegenstrijdigheid of lacunes geen sprake zijn.

6.5 Contractenbank

Onderdeel van stap 4 uit het inkoopproces, contracteren, is het registreren van de getekende overeenkomst. Alle meerjarige overeenkomsten/contracten (inclusief optie jaren) al dan niet met financiële consequenties en alle niet-meerjarige overeenkomsten/contracten met financiële consequenties van > € 50.000,-, dienen geregistreerd te worden in het contractensysteem (Proquero); uitzonderingen zijn vakliteratuur- en tijdschriftabbonnementen. Zodoende zijn alle documenten met betrekking tot de genoemde overeenkomsten altijd terug te vinden.

6.6 Overige

Dit inkoop- en aanbestedingsbeleid treedt in werking per 1 juli 2019 en vervangt het 'Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Landgraaf 2014'. Tevens wordt het xxx maand 2019 gepubliceerd op www.overheid.nl.